

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

2103848_RegNr_e2-920-798/2022

<http://www.infolex.lt/tp/2103848>

Santrauka:

Pareiškėja teismui pateikė skundą, kuriuo prašė panaikinti bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės kreditorių susirinkimo sprendimus. Su skundu pateikė prašymą, kuriuo teismo prašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir uždrausti įgyvendinti kreditorių susirinkimo metu priimtus sprendimus iki tol, kol bus išnagrinėtas šis skundas. Pažymėtina, kad kreditorių susirinkimo sprendimai yra privalomi visiems kreditoriams nuo jų priėmimo dienos (JANĮ 51 str. 2 d.). Apeliantės pagrįstai teigia, kad jų galiojimo ir privalomumo sprendimų apskundimas nesustabdo, nebent būtų pritaikytos atitinkamos laikinosios apsaugos priemonės. Vien pats skundo dėl kreditorių susirinkimo nutarimo panaikinimo padavimas negali būti laikomas sustabdančiu tokio nutarimo vykdymą. Atitinkamai nėra pagrįsta teigti, kad reikalavimas dėl laikinosios apsaugos priemonės taikymo yra analogiškas skundo dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo reikalavimams. Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. liepos 19 d. nutartis palikta nepakeista.

Civilinė byla Nr. e2-920-798/2022
Teisminio proceso Nr. 2-57-3-00572-2019-3
Procesinio sprendimo kategorijos:
3.3.2.5; 3.2.7.5

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. rugsėjo 1 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Antanas Rudzinskas, teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjęs civilinę bylą pagal **kreditorių uždarnosios akcinės bendrovės „Cross financing company“ ir uždarnosios akcinės bendrovės EDS INVEST 4** atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. liepos 19 d. nutarties,

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Pareiškėja 2022 m. liepos 8 d. teismui pateikė skundą, kuriuo prašė panaikinti 2022 m. birželio 29 d. bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – BUAB) „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo sprendimus (1) „pritarti juridinio asmens dalyvio pasiūlymui dėl taikos sutarties tarp likviduojamos dėl bankroto BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ ir jos kreditorių sudarymui juridinio asmens pasiūlytomis taikos sutarties sąlygomis“; (2) pavesti nemokumo administratoriui juridinio asmens dalyvio lėšomis pilnai atsiskaityti su kreditoriais, kurie atsisakys sudaryti taikos sutartį“. Su skundu pateikė prašymą, kuriuo teismo prašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir uždrausti įgyvendinti 2022 m. birželio 29 d. BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo metu priimtus sprendimus iki tol, kol bus išnagrinėtas šis skundas.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

2. Klaipėdos apygardos teismas 2022 m. liepos 19 d. nutartimi netenkino pareiškėjos BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorės SAPI S.p.a. prašymo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo iki tol, kol bus išnagrinėtas kreditorės SAPI S.p.a. skundas. Pirmosios instancijos teismo nutartis grindžiama šiais argumentais:
 - 2.1. Pareiškėja teismo prašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones – uždrausti įgyvendinti 2022 m. birželio 29 d. BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo metu priimtus sprendimus iki tol, kol bus išnagrinėtas šis kreditorės skundas.
 - 2.2. Nagrinėjamu atveju susipažinus su skundo turiniu matyti, kad pareiškėja pareiškė skundą dėl galimai neteisėto BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo sprendimo (1) „pritarti juridinio asmens dalyvio pasiūlymui dėl taikos sutarties tarp likviduojamos dėl bankroto UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ ir jos kreditorių sudarymui juridinio asmens pasiūlytomis taikos sutarties sąlygomis.“ (2) pavesti nemokumo administratoriui juridinio asmens dalyvio lėšomis pilnai atsiskaityti su kreditoriais, kurie atsisakys sudaryti taikos sutartį, panaikinimo. Iš pateiktų duomenų galima manyti, kad pareiškėja tikėtinai pagrindė skundo reikalavimą ir pateikė jos reikalavimus tikėtinai pagrindžiančius įrodymus. Teismas pažymėjo, kad preliminariai vertinant skundo

pagrįstumą, pats skundas nėra nagrinėjamas iš esmės, teismas šiuo metu netiria ir nevertina skundo teisinių argumentų ir juos patvirtinančių įrodymų pagrįstumo ir teisėtumo.

- 2.3. Aplinkybė, kad kreditorius, šiuo atveju pareiškėja SAPI S.p.a., padavė skundą dėl 2022 m. birželio 29 d. BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo metu priimtų sprendimų panaikinimo, pati savaime sukuria situaciją, kad sprendimas, dėl kurio paduotas skundas, neįsiteisėjo, o neįsiteisėjęs kreditorių susirinkimo sprendimas negali būti vykdomas. 2022 m. birželio 29 d. BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo sprendimas įsiteisės tik po to, kai bus išnagrinėtas kreditorės SAPI S.p.a. skundas ir jeigu jis bus atmetas. Jeigu 2022 m. birželio 29 d. kreditorių susirinkimo sprendimas bus panaikintas aukštesnės instancijos teismo, tai prašomų taikyti laikinųjų apsaugos priemonių tikslai bus pasiekti ir be jų taikymo. Dėl išdėstytų motyvų prašymas papildomai taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir uždrausti įgyvendinti 2022 m. birželio 29 d. BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo metu priimtus sprendimus iki tol, kol bus išnagrinėtas kreditorės SAPI S.p.a. skundas, neturi nei teisinės, nei loginės prasmės ir vertintinas kaip prieštaraujantis ekonomiškumo, proporcingumo ir teisingumo principams, nes ir be tokių laikinųjų apsaugos priemonių taikymo būsimo teismo sprendimo įvykdymas bus užtikrintas.
- 2.4. Atsižvelgiant į tai, teismas padarė išvadą, kad byloje nėra pagrindo taikyti pareiškėjos prašomas laikinąsias apsaugos priemones – uždrausti įgyvendinti 2022 m. birželio 29 d. BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo metu priimtus sprendimus iki tol, kol bus išnagrinėtas kreditorės SAPI S.p.a. skundas.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

1. Apeliantės UAB „Cross financing company“ ir UAB EDS INVEST 4 pateikė atskirąjį skundą, kuriame prašo pašalinti iš Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. liepos 19 d. nutarties motyvuojamosios dalies 14 punkte išdėstytus argumentus, t. y. „aplinkybė, jog kreditorius, šiuo atveju pareiškėja SAPI S.p.a., padavė skundą dėl 2022 m. birželio 29 d. bankrutavusios UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo metu priimtų sprendimų panaikinimo, pati savaime sukuria situaciją, kad sprendimas, dėl kurio paduotas skundas, neįsiteisėjo, o neįsiteisėjęs kreditorių susirinkimo sprendimas negali būti vykdomas. 2022 m. birželio 29 d. bankrutavusios UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ kreditorių susirinkimo sprendimai įsiteisės tik po to, kai bus išnagrinėtas kreditorės SAPI S. p. a. skundas ir jeigu jis bus atmetas“. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 1.1. Pirma, apeliantės pažymėjo, kad kreditorių susirinkimo nutarimai įsiteisėja nuo jų priėmimo dienos, o jų galiojimo ir privalomumo sprendimų apskundimas nesustabdo, nebent būtų pritaikytos atitinkamos laikinosios apsaugos priemonės. Taigi, kreditorių susirinkimo sprendimas tampa vykdytinas ir turi būti įgyvendinamas nuo jo priėmimo dienos. Kreditorių susirinkimo sprendimų privalomumui ir vykdytinumui nėra reikalinga laukti, kada pasibaigs šių sprendimų apskundimo terminas, todėl ir skundo padavimas nepanaikina ir nesustabdo sprendimo privalomumo ir vykdytinumo.
 - 1.2. Antra, nei Lietuvos Respublikos juridinių asmenų įstatymas (toliau – JANĮ), nei joks kitas teisės aktas nenumato, kad skundo dėl kreditorių susirinkimo sprendimo padavimas pats savaime stabdytų tokio kreditorių susirinkimo sprendimo privalomumą ir vykdytinumą.
 - 1.3. Jei skundžiamos nutarties 14 punkte pateiktas aiškinimas būtų teisingas, nurodomos laikinosios apsaugos priemonės taikymas būtų beprasmis ir perteklinis visais atvejais ir tokia laikinoji apsaugos priemonė niekada nebūtų taikoma. Tuo tarpu tiek apygardos teismų, tiek

Lietuvos apeliacinio teismo praktikoje matyti, kad esant reikiamoms sąlygoms, laikinoji apsaugos priemonė – draudimas vykdyti kreditorių susirinkimo sprendimą yra taikoma.

- 1.4. Nepaisant nurodyto, apeliančios sutinka su pirmosios instancijos teismo skundžiamos nutarties dalimi, kuria pareiškėjos prašymas dėl laikinųjų apsaugos priemonių yra atmestas.
2. Suinteresuotas asmuo, likviduojama dėl bankroto BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“, atstovaujama nemokumo administratorės D. R., pateikė atsiliepiamą į apeliančių UAB „Cross financing company“ ir UAB EDS INVEST 4 pateiktą atskirąjį skundą, kuriame prašo atskirąjį skundą tenkinti. Atsiliepiamas grindžiamas šiais argumentais:
 - 2.1. Viena vertus, apeliančios UAB „Cross financing company“ ir UAB EDS INVEST 4 sutinka su Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. liepos 19 d. nutarties rezoliucine dalimi, kuria nuspręsta netenkinti SAPI S. p. a. prašymo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, kita vertus, apeliančiai nesutinka su skundžiamos nutarties 14 punktu, kurioje iš esmės konstatuota, jog SAPI S. p. a. padavus skundą, BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ 2022 m. birželio 29 d. kreditorių susirinkimo nutarimai neįsiteisėjo ir dėl to negali būti vykdomi.
 - 2.2. Suinteresuotas asmuo BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ pažymėjo, kad nurodyti pirmosios instancijos teismo motyvai, kuriuos prašoma panaikinti, užkerta kelią ne tik BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ 2022 m. birželio 29 d. kreditorių susirinkimo nutarimų, už kurių įgyvendinimą balsavo apeliančios, vykdymui, bet ir pačios BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ bankroto proceso tolimesnei eigai.
 - 2.3. Akivaizdu, kad jeigu pirmosios instancijos teismo pateiktas kreditorių susirinkimo nutarimų įsiteisėjimo ir vykdymo aiškinimas objektyviai egzistuojant ir būtų taikomas bankroto byloje, tokiu atveju JANĮ ir / ar kituose teisės aktuose ir / ar teismų praktikoje būtų įtvirtinta teisinė taisyklė, imperatyviai nustatanti kreditorių susirinkimo nutarimų įsigaliojimo momentą nuo tos dienos, kai terminas apskūsti šiuos nutarimus pasibaigs ar kai bus atmestas skundas dėl kreditorių susirinkimo nutarimų, t. y. būtent taip, kaip Klaipėdos apygardos teismas nurodė 2022 m. liepos 19 d. nutarties 14 punkte. Visgi, pirmosios instancijos teismas pateikė tokį aiškinimą be jokio teisinio pagrindimo, t. y. nesiremiant nei JANĮ, nei kitais teisės aktais, nei aukštesnių instancijos teismų praktika.
 - 2.4. Sutinka, kad Klaipėdos apygardos teismas 2022 m. liepos 19 d. nutartimi pagrįstai netenkino pareiškėjo SAPI S. p. a. prašymo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.
3. Kreditorė SAPI S.p.a. pateikė atsiliepiamą į apeliančių UAB „Cross financing company“ ir UAB EDS INVEST 4 pateiktą atskirąjį skundą, kuriame prašo apeliančių skundą atmesti. Atsiliepiamas grindžiamas šiais argumentais:
 - 3.1. Teismų praktikoje pripažįstama, kad gali būti skundžiamas tiek visas procesinis sprendimas, tiek jo motyvuojamoji dalis, nes teisinę reikšmę turi ne tik teismo sprendimo rezoliucinė dalis, bet ir konkrečių faktų ir teisinių santykių, kurie vertintini kaip prejudiciniai, turintys *res judicata* (teismo galutinai išspręsto klausimo) galią, nustatymas. Tačiau abiem atvejais, t. y. tiek skundžiant visą teismo procesinį sprendimą, tiek ir jo motyvuojamąją dalį, skundą paduodantis asmuo turi turėti teisinį suinteresuotumą, kad skundžiamas teismo procesinis sprendimas ar jo motyvuojamoji dalis būtų pakeisti ar panaikinti dėl to, jog skundžiamas teismo procesinis sprendimas ar jo motyvuojamoji dalis jam yra nepalankūs.
 - 3.2. Šiuo atveju apeliančios nenurodė objektyvių įrodymų, pagrindžiančių jų teisinį suinteresuotumą dėl nutarties motyvų pakeitimo. Be to, net pati bendrovė nutarties neskundė.
 - 3.3. Kaip yra išaiškinta teismų praktikoje, nutartys dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo nesukuria prejudicijos. Dėl to, pareiškėjos vertinimu, dėl šių nutarčių motyvų

atskirieji skundai neturėtų būti teikiami. Priešingu atveju, būtų sukuriamos prielaidos piktnaudžiauti procesu.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

1. Apeliacijos objektą sudaro teismo nutarties, kuria teismas atmetė pareiškėjos prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių, motyvų pagrįstumo patikrinimas. Šį klausimą apeliacinės instancijos teismas sprendžia vadovaudamasis atskirojo skundo faktiniu ir teisiniu pagrindais bei patikrina, ar nėra absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320, 338 straipsniai). Absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų nagrinėjamoje byloje nenustatyta. Teismas sprendžia, kad byloje nėra pagrindo peržengti atskirajame skunde nustatytas ribas.
2. Pirmiausia apeliacinės instancijos teismas pripažįsta galimai pagrįstus atskirojo skundo ir nemokumo administratorės argumentus dėl kreditorių susirinkimo sprendimo privalomumo ir vykdytinumo.
3. Tokia sąvoka kaip „kreditorių susirinkimo sprendimo įsiteisėjimas“ nėra numatyta JANĮ ir nebuvo numatyta Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme, galiojusiame iki JANĮ. Kreditorių susirinkimo sprendimai yra privalomi visiems kreditoriams nuo jų priėmimo dienos (JANĮ 51 straipsnio 2 dalis). Todėl apeliančios pagrįstai teigia, kad jų galiojimo ir privalomumo sprendimų apskundimas nesustabdo, nebent būtų pritaikytos atitinkamos laikinosios apsaugos priemonės. Ko iš esmės šioje byloje ir siekė pareiškėja, t. y. iki bus išnagrinėtas klausimas dėl kreditorių susirinkimo sprendimo pripažinimo (ne)teisėtu sustabdyti jo vykdymą.
4. Antra, apeliančios teisingai pažymi, kad tiek apygardos teismų, tiek Lietuvos apeliacinio teismo praktikoje, esant reikiamoms sąlygoms, laikinoji apsaugos priemonė – draudimas vykdyti kreditorių susirinkimo sprendimą yra taikoma. Todėl vien pats skundo dėl kreditorių susirinkimo nutarimo panaikinimo padavimas negali būti laikomas sustabdančiu tokio nutarimo vykdymą, atitinkamai nėra pagrįsta teigti, kad reikalavimas dėl laikinosios apsaugos priemonės taikymo yra analogiškas skundo dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo reikalavimams.
5. Visgi, svarbu pažymėti ir tai, kad nemokumo administratorė teigdama, jog pirmosios instancijos teismo motyvai, kuriuos prašoma panaikinti, užkerta kelią ne tik BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ 2022 m. birželio 29 d. kreditorių susirinkimo nutarimų, už kurių įgyvendinimą balsavo apeliančios, vykdymui, bet ir pačios BUAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ bankroto proceso tolimesnei eigai, pernelyg juos sureikšmina.
6. Prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones nėra savarankiškas teisių ir pažeistų interesų gynimo būdas. Laikinosios apsaugos priemonės nėra skirtos ginčo šalių interesams patenkinti, jų paskirtis yra užtikrinti būsimo teismo sprendimo įvykdymą ir garantuoti šio sprendimo privalomumą. Pagal galiojančiame teisiniame reguliavime įtvirtintas nuostatas laikinųjų apsaugos priemonių taikymas yra galimas bet kurioje civilinio proceso stadijoje. Prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones gali būti pareikštas ieškinyje, priešieškinyje, pareiškime išduoti teismo įsakymą; paduodamas kartu su ieškiniu arba atskirai, kai byla jau iškelta ir nagrinėjama teisme, taip pat laikinosios apsaugos priemonės gali būti taikomos ir vykdymo

procesu. Tuo tarpu teismo atsisakymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones neeliminuoja dalyvaujančių byloje asmenų ar kitų suinteresuotų asmenų teisės kreiptis su pakartotiniu prašymu, atitinkamai jį motyvuojant bei taip įgyvendinant savo procesines teises (CPK 42 straipsnis, 245 straipsnio 3 dalis). Prašymo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo išsprendimas nesukelia CPK 293 straipsnio 3 punkte, 294 straipsnio 2 dalyje nustatytų padarinių, t. y. draudimo su tuo pačiu prašymu kreiptis į teismą pakartotinai. Šią išvadą pagrindžia dar ir tai, kad teismo nutartis laikinųjų apsaugos priemonių klausimu gali būti ne tik skundžiama apeliacine (išskyrus kasaciją) tvarka (CPK 151 straipsnis), bet ir pats laikinąją apsaugos priemonę taikęs teismas gali laikinąją apsaugos priemonę pakeisti kita (CPK 146 straipsnis) arba papildomai pritaikyti kitas laikinąsias apsaugos priemones (CPK 145 straipsnio 2 dalis) ir netgi šias panaikinti (CPK 150 straipsnis).

7. Teismų praktikoje taip pat išaiškinta, kad nutartys, kuriomis atsisakoma taikyti laikinąsias apsaugos priemones, neužkerta kelio šaliai, paaiškėjus naujoms aplinkybėms, teikti pakartotinį prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, t. y. nutartys dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo nesukuria prejudicijos, todėl šis klausimas gali būti nagrinėjamas pakartotinai. Be kita ko, jeigu tos pačios šalys dalyvauja ne vienoje byloje, šaliai nedraudžiama laikinųjų apsaugos priemonių taikymo prašyti ne vienoje byloje. Teismas, vertindamas prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones pagrįstumą, atsižvelgia į konkrečios bylos aplinkybes, įvertinęs būtent toje byloje pareikšto ieškinio (reikalavimo) preliminarų pagrįstumą ir galimą grėsmę teismo sprendimo įvykdymui, jei ieškinys (reikalavimas) būtų tenkintas (Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. balandžio 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-487-1120/2021).
8. Taigi, aukščiau išdėstytas teisinis reglamentavimas ir nurodyta teismų praktika aiškiai parodo, kad pirmosios instancijos teismo teiginys, jog kreditorių susirinkimo nutarimas neįsiteisėjo, nesukūrė jokių reikšmingų teisinių ir materialinių pasekmių, taip pat niekaip nedaro įtakos bankroto procesui ir ginčijamo kreditorių susirinkimo nutarimo įgyvendinimui iki bus išnagrinėtas klausimas dėl jo priėmimo pagrįstumo.
9. Pažymėtina ir tai, kad nei viena iš šalių neginčijo pirmosios instancijos teismo nutarties dalyje, kuria yra atmestas pareiškėjos prašymas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Vien teismo motyvo pašalinimas iš nutarties niekaip iš esmės nepakeis šia nutartimi nustatyto rezultato bei šalių teisės pakartotinai teikti prašymą dėl laikinosios apsaugos priemonės taikymo – laikinai sustabdyti ginčijamo kreditorių susirinkimo nutarimo vykdymą.
10. Apibendrinamas apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad tenkinti apeliančių skundo nėra teisinio pagrindo, todėl pirmosios instancijos teismo nutarties motyvai paliktini ir nešalintini iš nutarties.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a:

Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. liepos 19 d. nutartį palikti nepakeistą.

Teisėjas

Antanas Rudzinskas